

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 428/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., S., E. G., B., L. V., B., a H. K., B., zastúpených advokátom Mgr. Miroslavom Gašparíkom, Podzámska 66, Sereď, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 48/2007 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 99/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K., E. G., L. V. a H. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2014 doručená sťažnosť M. K., S., E. G., B., L. V., B., a H. K., B. (ďalej len „sťažovatelia“),

vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 48/2007 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 99/2013.

Sťažovatelia v sťažnosti poukázali na to, že ich predchádzajúcu sťažnosť, ktorou namietali porušenie totožných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 48/2007, ústavný súd v minulosti uznesením č. k. I. ÚS 348/2011-13 zo 14. septembra 2011 odmietol pre neprípustnosť, keďže *„za situácie, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 28. júla 2011 a sťažnosť na prietahy adresovaná predsedníčke okresného súdu jej bola doručená 30. mája 2011, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní“*, pričom poukázal na to, že sťažovatelia do už prebiehajúceho súdneho konania vstúpili až 16. apríla 2010, a teda účastníkmi predmetného konania (ku dňu podania sťažnosti) sú len 15 mesiacov, čo by nepochybne malo právny význam pri vecnom posúdení podanej sťažnosti.

Následne 5. decembra 2012 okresný súd vydal uznesenie č. k. 23 C 48/2007-433 o zastavení konania, proti ktorému 20. decembra 2012 podali sťažovatelia odvolanie. Dňa 30. januára 2004 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 99/2013-458 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil; toto rozhodnutie bolo doručené právnenému zástupcovi sťažovateľov 27. februára 2014.

Sťažovatelia uviedli, že *„trvajú na svojom prvom podaní“*, keďže *„občianske súdne konanie trvalo od 10/2007 do 2/2014“*, avšak svojich práv sa v riadnom občianskom súdnom konaní nedomohli, *„pričom výsledkom činnosti súdov nebolo po siedmych rokoch*

vydané meritorne rozhodnutie o nároku vo veci bezdôvodného obohatenia“. K dôvodom zastavenia konania „sa sťažovatelia nebudú vyjadrovať, nakoľko tieto rozoberú v rámci mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania. Aj tieto závery však považujú za pochybné slúžiace rôznym záujmom a špekuláciám na úkor oprávnených záujmov vlastníka pôdy...“.

Sťažovatelia v petite žiadajú, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 48/2007 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 99/2013 porušili ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a aby každému z nich priznal finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € „so spôsobom platby bezhotovostne na účet ich právneho zástupcu Mgr. Miroslava Gašparíka...“, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 358,02 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 48/2007 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 99/2013.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03 a rozhodnutím aj Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Z príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že uznesenie okresného súdu č. k. 23 C 48/2007-433 z 5. decembra 2012, ktorým konanie o žalobe sťažovateľov zastavil, v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 99/2013-458 z 30. januára 2014, ktorým napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, nadobudli právoplatnosť 27. februára 2014. To znamená, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (28. marca 2014) k zbytočným priet'ahom, a teda ani k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľov týmito súdmi nemohlo dochádzať. Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľov, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd však predmetnú sťažnosť mohol odmietnuť aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05). Nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 280/2013).

Preskúmaním danej sťažnosti ústavný súd nadobudol dojem, že ide o „samostatnú akciu“ advokáta, čo vyplýva zo znenia ním koncipovaného petitu, v ktorom žiada, aby ústavný súd každému zo sťažovateľov priznal finančné zadost'učinenie v sume 10 000 €

„so spôsobom platby bezhotovostne na účet ich právneho zástupcu Mgr. Miroslava Gašparíka...“, avšak bez toho, aby k sťažnosti pripojil splnomocnenie, z ktorého by bolo zrejmé, že mu ho sťažovatelia udelili pre účely ich zastupovania pred ústavným súdom vo veci sťažnosti pre namietané porušenie označených práv v označených konaniach okresného súdu a krajského súdu (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2014